

ผลของโปรแกรมการสอนตามแนวคิด
การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ต่อสมรรถนะการพยาบาล
ตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในนักศึกษาพยาบาล
The Effect of Evidence-based Practice (EBP) Teaching Program
on the EBP Competence of Nursing Students

นุสรา ประเสริฐศรี มณีนรัตน์ จิříปภา อภิรดี เจริญนุกูล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

บทคัดย่อ

สมรรถนะการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based Practice ; EBP) ถูกบรรจุให้เป็นสมรรถนะที่สำคัญของวิชาชีพพยาบาล ยังมีข้อมูลจำกัดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP ในระดับปริญญาตรี วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสอนการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ต่อการพัฒนาสมรรถนะ EBP ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ EBP เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อน-หลัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ปี จำนวน 146 คน โปรแกรมการสอน EBP ประกอบด้วย ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รวมเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินสมรรถนะ EBP และ แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังโปรแกรมการศึกษาด้วย สถิติค่าที่ ผลการศึกษาพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนเฉลี่ย ความรู้ ทักษะ และ ทัศนคติ EBP ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมการสอนการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : โปรแกรมการสอน นักศึกษาพยาบาล สมรรถนะ การพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์

Abstract

Evidence Based Practice (EBP) competence is identify as an essential competence in nursing profession. There has been limited of teaching to enhancing EBP competence in undergraduate nursing students. The aim of this study was to examine the effect of EBP teaching program on the EBP competence that including knowledge, attitude and skills EBP. A quasi-experimental one group pretest-posttest design was used. There were 146 of the third year nursing students in the study. Evidence-based Practice teaching program that integrated both theory classroom teaching method and clinical teaching were implemented in 8 weeks. Self-administered questionnaires of EBP competence and EBP practice evolution were administered before

and after EBP teaching program intervention. Descriptive statistics were used and Pair t-test analysis was implemented to assess differences before and after EBP teaching program. Significant improvement in EBP competence and EBP practice can be achieved for nursing students by EBP teaching program.

Keywords : Program teaching, Nursing Student, Competence, Evidence-based practice

บทนำ

การปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice : EBP) เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการดูแลปฏิบัติการพยาบาล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในคลินิก พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ได้ผลลัพธ์ทางสุขภาพดีขึ้น (Schaffer, Sandau, & Diedrick, 2013) พยาบาลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาล (Levin, Fineout-Overholt, Melnyk, Barnes, & Vetter, 2011) และทำให้ลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ (Davidson & Brown, 2014)

การพัฒนาสมรรถนะ EBP สำหรับบุคลากรทางการแพทย์มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการดูแลสุขภาพ บนพื้นฐานที่มีหลักฐานที่ดีที่สุด (Frenk et al., 2010) ดังนั้นบุคลากรทางการแพทย์ทุกคนจึงจำเป็นต้องเข้าใจ มีความตระหนักเกี่ยวกับ EBP อีกทั้งนโยบาย และทัศนคติ ต่อ EBP เป็นปัจจัยสำคัญต่อการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ทำให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Dawes et al., 2005) สำหรับวิชาชีพพยาบาล จะเห็นได้จากสภาการพยาบาลสากล และสภาการพยาบาลในหลายประเทศ กำหนดให้ EBP เป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับพยาบาล ซึ่งระบุถึงความเป็นวิชาชีพการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วย (ICN, 2007)

แต่ที่ผ่านมาพบว่า การใช้ EBP ของพยาบาลในคลินิกเป็นไปอย่างช้าๆ นับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับ

วิชาชีพพยาบาล จากการสำรวจของสมาคมพยาบาลอเมริกาพบว่า พยาบาลใช้ EBP เป็นประจำในการพยาบาล ร้อยละ 46.4 (Melnyk, Fineout-Overholt, Gallagher-Ford, & Kaplan, 2012) ขณะที่ประเทศในกลุ่มยุโรป พยาบาลใช้ผลของงานวิจัยในการพยาบาล ผู้ป่วยร้อยละ 24 (Wangensteen, Johansson, Björkström, & Nordström, 2011) โดยส่วนใหญ่พยาบาลที่สามารถใช้ EBP ได้จะต้องผ่านการอบรม EBP และอุปสรรคที่สำคัญต่อการใช้ EBP คือ ขาดความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้ EBP (Sadeghi-Bazargani, Tabrizi, & Azami-Aghdash, 2014)

Melnyk และคณะ (2008) เสนอ 2 แนวทางในการเพิ่มและเร่งการยอมรับนำ EBP ไปใช้ในการปฏิบัติพยาบาล คือ 1) อบรมพยาบาลให้ความรู้ สร้างทัศนคติที่ดี ให้เห็นคุณค่า รวมทั้งพัฒนาทักษะการใช้ EBP และ 2) พัฒนาทักษะ EBP ในนักศึกษาพยาบาล โดยให้เกิดเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างแรงจูงใจในการประยุกต์ใช้ EBP เพื่อให้การดูแลพยาบาลที่มีคุณภาพสูงสุด (Melnyk, Fineout-Overholt, Feinstein, Sadler, & Green-Hernandez, 2008) ดังนั้นเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของอาจารย์พยาบาลในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์สำหรับวิชาชีพพยาบาล เมื่อนักศึกษาพยาบาลจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาการพยาบาล โดยคาดหวังว่าผู้สำเร็จเป็นพยาบาลจะต้องเข้าใจขั้นตอนการวิจัยระบุปัญหาทางคลินิกที่เกี่ยวข้องในความต้องการของการวิจัย ทำงานร่วมกับทีมวิจัยและใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติทางคลินิก การที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้จะต้องพัฒนาสมรรถนะ EBP ในนักศึกษาพยาบาล (Dawes et al., 2005)

สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ที่มีการบูรณาการของ ความรู้ ทัศนคติ และทักษะในบริบทที่กำหนด (Korthagen, 2004) สำหรับสมรรถนะ EBP นั้น ความรู้ EBP หมายถึงการคงอยู่ของแนวคิดเกี่ยวกับ EBP (เช่น ความเข้าใจความหมายแนวคิดของ EBP หลักการของ EBP และ ระดับของหลักฐาน เป็นต้น)

ทัศนคติหมายถึงการตระหนักความมีคุณค่าและความสำคัญประโยชน์ของ EBP เพื่อตัดสินใจให้การดูแลผู้ป่วย และทักษะ EBP หมายถึงการประยุกต์ความรู้ EBP ในการปฏิบัติจริง (Tilson et al., 2011)

การสอน EBP สำหรับศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี มีกลยุทธ์ที่หลากหลาย Burns และ Foley (2005) เสนอแนะให้เริ่มสอนในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ EBP ในการปฏิบัติทางคลินิก (Burns & Foley, 2005) ขณะที่อีกคณะสนับสนุนให้สอน EBP ในปีที่สูงขึ้นและหลังจากเรียนรู้วิธีการวิจัย (Dawley, Bloch, Suplee, McKeever, & Scherzer, 2011) Fineout-Overholt และคณะ (2011) เน้นความสำคัญของการสนับสนุน EBP ขององค์กร การระบุปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน EBP และการใช้ประโยชน์ EBP ของอาจารย์ที่เลี้ยง (Fineout-Overholt, Stillwell, Williamson, Cox, & Robbins, 2011)

แนวทางการสอน EBP สำหรับนักศึกษาพยาบาล ในแต่ละประเทศและแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน แต่มีความเห็นร่วมกันว่ามีความจำเป็นในการผลิตนักศึกษาพยาบาลให้เป็นบุคลากรสุขภาพที่มีประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากการวิจัย (Ciliska, 2005; Fuller, 2013) สำหรับขั้นตอนหลักของ EBP ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน : (1) การตั้งคำถามทางคลินิก (2) การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สอดคล้องอย่างเป็นระบบเพื่อตอบคำถามทางคลินิกที่กำหนดไว้ (3) การประเมินระดับ ความถูกต้องของหลักฐานเชิงประจักษ์และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ (4) การบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์เข้าสู่การปฏิบัติตามสถานการณ์จริง และ (5) การประเมินผลการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติ (Melnyk, Fineout-Overholt, Stillwell, & Williamson, 2010)

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการสอน EBP ในการศึกษาพยาบาลศาสตร์ โดยทั่วไปมีการสอนขั้นตอนและโมเดลของ EBP แต่มีจำนวนน้อยที่ศึกษาประเมินประสิทธิภาพของการสอน EBP (Finotto, Carpanoni, Turrone, Camellini, & Mecugni,

2013; Jalali-Nia, Salsali, Dehghan-Nayeri, & Ebadi, 2011; Kim, Brown, Fields, & Stichler, 2009; Poorananon & Krirkgulthorn, 2011; Smith-Strøm & Nortvedt, 2008; Zhang, Zeng, Chen, & Li, 2012) แม้ว่าข้อมูลจำกัดแต่ข้อสรุปพบว่าการเรียนการสอน EBP ที่ได้ผลบวกและเกิดประโยชน์คือการเรียนการสอนเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive teaching) (Kim et al., 2009) และการเรียนรู้แบบนำตนเอง (self-directed learning) (Zhang et al., 2012) ผลการศึกษานำไปสู่รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสอน EBP ในนอร์เวย์ (Smith-Strøm & Nortvedt, 2008) อิหร่าน (Jalali-Nia et al., 2011) ไทย (Poorananon & Krirkgulthorn, 2011) และอิตาลี (Finotto et al., 2013) แต่ผลการวิจัยมีข้อจำกัดไม่สามารถสรุปอ้างอิงได้เนื่องจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยการเรียนการสอน EBP ในบุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่มีรายงานในนักศึกษาแพทย์และแพทย์ (Ilic & Maloney, 2014; Young, Rohwer, Volmink, & Clarke, 2014) การวิจัยการเรียนการสอน EBP สำหรับนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรียังมีไม่มากนัก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน EBP สำหรับนักศึกษาพยาบาล จากการศึกษาพยาบาลศาสตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี พบว่ามีการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP ยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นระบบ ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร ชั้นปีที่ 3 เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพในระบบบริการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง และพร้อมในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการให้การพยาบาล จากการศึกษาแบบดั้งเดิม เป็นการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งมีประโยชน์สำหรับวิชาชีพการพยาบาลและผู้ป่วย ผู้วิจัยและอาจารย์ในภาควิชาจึงได้พัฒนาโปรแกรมการจัดการ

เรียนการสอน EBP เพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP สำหรับ
นักศึกษาพยาบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสอนตาม
แนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ต่อสมรรถนะการ
พยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในนักศึกษาพยาบาล

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ
กลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (Quasi-experimental
one group pretest-posttest design)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักศึกษา
พยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 รุ่น
ที่ 42 ปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี จำนวน 146 คน
แบ่งเป็น 2 ห้อง ๗๕ คน และ 75 คน ซึ่งลงทะเบียน
เรียนในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2

ขั้นตอนการทำวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย คือ
โปรแกรมการจัดการเรียนสอน EBP ซึ่งพัฒนาโดยทีม
ผู้วิจัยและอาจารย์ โดยใช้เวลา 8 สัปดาห์
ส่วนประกอบด้วยการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
ดังตารางที่ 1 แสดงโครงสร้างเนื้อหาและกลยุทธ์การ
สอน ซึ่งมุ่งเน้น 4 ขั้นตอนหลักของ EBP ตามการ
อธิบายของ Melnyk และคณะ (Melnyk et al.,
2010) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของโปรแกรมโดย
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC (Item Objective
Congruence Index) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.0

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามประเมินสมรรถนะ EBP
พัฒนาโดย Quality and Safety Education for
Nurses (QSEN) (Decker & Roe, 2013) เป็นแบบ
ประเมินตนเองแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ
ลิเคอร์ท (Likert Scale) วัด 5 ระดับ คือ ไม่มี น้อย

ปานกลาง มาก และมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ
ประกอบด้วยความรู้ 3 ข้อ ทักษะ 3 ข้อ และ ทักษะ
4 ข้อ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ
ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.0 ตรวจสอบความ
เที่ยงของเครื่องมือโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความ
เที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 รายด้าน ความรู้ ทักษะ
และ ทักษะ เท่ากับ 0.80 0.76 และ 0.81 ตามลำดับ

2.2 แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดย
ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในกระบวนการพยาบาล พัฒนา
โดยอาจารย์ในสถาบันพระบรมราชชนก เป็นแบบ
ประเมิน 5 ระดับ มีจำนวน 6 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยง
ของเครื่องมือโดย วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอน
บาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความ
เที่ยงเฉลี่ยเท่ากับ 0.85

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจาก
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี
EC 5/ 2556 โดยผู้วิจัยปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของ
จริยธรรมการวิจัยในคน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ
จริยธรรมการวิจัยในคน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สรรพสิทธิประ สงค์ ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ใช้
เวลาในการเก็บรวบรวม ข้อมูลทั้งสิ้น 9 สัปดาห์โดยมี
ขั้นตอนดังนี้

1. วันปฐมนิเทศรายวิชาการพยาบาลบุคคล
ที่มีปัญหาสุขภาพ 2 หัวหน้าโครงการวิจัยชี้แจงให้
นักศึกษาทราบ วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการสอนการ
ปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ หลังจาก
นั้นให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามประเมินสมรรถนะ
EBP (pretest) โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที

2. ผู้สอนจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีด้วย
didactic teaching เกี่ยวกับขั้นตอนแนวคิดของ EBP
เป็นเวลา 2 ชั่วโมง หลังจากนั้นแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่ม

กลุ่มละ 10 คน โดยการบูรณาการเข้ากับการพยาบาลผู้ป่วยระบบประสาท หลังจากนั้นมอบหมายให้ ดำเนินการ 4 ขั้นตอนแรกของ EBP ศึกษาค้นคว้างานวิจัย และรายงานผลงานการศึกษา จำนวน 5 ชั่วโมง

3. ประเมินผลการการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ก่อนศึกษาภาคปฏิบัติ

4. จัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2 เป็น เวลา 4 สัปดาห์ (80 ชั่วโมง) ฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนัก ศัลยกรรม และ อายุรกรรม แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มๆ ละ 8 คน โดยมี อาจารย์ประจำกลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ ดำเนิน 4 ขั้นตอนของ EBP เพื่อนำมาให้การพยาบาลผู้ป่วยที่รับผิดชอบ โดย ศึกษาค้นคว้างานวิจัย รายงานผลงานการศึกษา และนำเสนอผลการเรียนรู้ ตามประเด็นที่กำหนดใน 4 ขั้นตอนของ EBP

5. นักศึกษาตอบแบบสอบถาม (posttest) โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที ภายหลังจากสิ้นสุดภาคการศึกษา

6. ประเมินผลการเรียนรู้ EBP เมื่อสิ้นสุดการศึกษาภาคปฏิบัติด้วยแบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คะแนนความรู้ ทักษะ และทักษะ ด้วยสถิติบรรยาย (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความแตกต่างสมรรถนะ EBP จากค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ ทักษะ และทักษะ EBP ก่อน และหลังทดลอง ด้วยสถิติ Paired t-test โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 1 เนื้อหาและวิธีการโปรแกรมการสอนการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์

สัปดาห์/ จำนวน ชั่วโมง	จำนวน นักศึกษา	วิธีการสอน	เนื้อหา	การมอบหมายงาน
1 2 ชม.	146 คน แบ่งเป็น 2 ห้องๆละ 71 และ 75	Didactic teaching ในชั้นเรียน	-แนะนำ EBP ความสำคัญของ EBP ในการ พยาบาล แนวคิดและขั้นตอนของ EBP -การประเมินของหลักฐานเชิงประจักษ์	ศึกษาเนื้อหาในเอกสารและ แหล่งข้อมูลในเอกสาร ประกอบการสอน
2 2 ชม.	10 คน/กลุ่ม	Seminar ในชั้นเรียน	การตั้งคำถามทางคลินิก โดยใช้ PICO format โดยบูรณาการกับการพยาบาลผู้ป่วยระบบ ประสาท	กำหนดคำถามคลินิก PICO format
3 2 ชม.	10 คน/กลุ่ม	Seminar ในชั้นเรียน	-การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ในฐานข้อมูล -การประเมินระดับ ความถูกต้องของ หลักฐานเชิงประจักษ์และความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติ	สืบค้นประเมินระดับ ความ ถูกต้องของหลักฐานเชิง ประจักษ์
4-7 80 ชม.	8 คน/กลุ่ม ในแต่ละหอ ผู้ป่วยหนัก	ปฏิบัติในหอ ผู้ป่วย Interactive teaching	ฝึกปฏิบัติการนำขั้นตอน EBP ใช้ในการ พยาบาลดูแลผู้ป่วยในสถานการณ์จริง	-นักศึกษาแต่ละคนให้การ พยาบาลโดยใช้ EBP -รายงานกลุ่มใช้ 4 ขั้นตอน ของ EBP ในสถานการณ์จริง
8 4 ชม.	48 คน/ครั้ง จำนวน 3กลุ่ม	Seminar	การนำเสนองานกลุ่มแสดง 4 ขั้นตอนของ EBP ในการพยาบาลดูแลผู้ป่วยใน สถานการณ์จริง	นำเสนอานกลุ่ม

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ระดับปริญญาตรี จำนวน 146 คน ร้อยละ 89 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-21 ร้อยละ 87

ผลของโปรแกรมการสอน EBP นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมการสอน EBP พบว่าสมรรถนะ EBP ประกอบด้วยด้านความรู้ ทักษะ และ ทักษะ ของ EBP หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ค่าความแตกต่างของภาพรวมด้านทัศนคติ EBP มีค่าเปลี่ยนแปลงมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบ ด้านความรู้ และด้านทักษะ EBP ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะ EBP ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนโดยโปรแกรมการสอน EBP

	ก่อนสอน ด้วย โปรแกรม	หลังสอน ด้วย โปรแกรม	t	p
การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์				
ด้านความรู้	Mean (SD)	Mean (SD)		
อธิบายแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ในการอ้างอิงถึงในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติพยาบาล	3.31 (.98)	4.06 (.52)	10.0	0.05
สามารถอธิบายบทบาทการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการให้การรักษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด	3.15 (.85)	4.05 (.57)	12.7	0.05
สามารถประเมินข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ได้เหมาะสมทางคลินิก	3.33 (.78)	3.95 (.62)	8.3	0.05
ภาพรวมด้านความรู้	3.26 (.74)	4.02 (.48)	13.1	0.05
ด้านทัศนคติ				
ตระหนักจุดแข็งและจุดอ่อนของการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจดูแล แก้ปัญหา ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วย	3.36 (.86)	4.06 (.63)	9.4	0.05
เห็นคุณค่าการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจดูแล แก้ปัญหา ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วย	3.02 (.85)	3.92 (.63)	11.8	0.05
ตระหนักถึงคุณค่าความต้องการของการพัฒนาทักษะการดูแลผู้ป่วยบนพื้นฐานองค์ความรู้ใหม่	3.11 (.76)	3.98 (.66)	12.8	0.05
ภาพรวมด้านทัศนคติ	3.16 (.68)	3.99 (.51)	15.3	0.05

การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	ก่อนสอน	หลังสอน	t	p
	ด้วยโปรแกรม	ด้วยโปรแกรม		
ด้านทักษะ				
ด้านทักษะ				
ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจดูแล แก้ปัญหาผู้ป่วย	3.22 (.82)	4.00 (.63)	11.6	0.05
อ่านงานวิจัยจากต้นฉบับและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องใน การปฏิบัติกรพยาบาล	3.26 (.82)	3.92 (.61)	8.4	0.05
บ่งชี้การอ้างอิงข้อมูลการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติกรพยาบาล	3.58 (.76)	4.24 (.58)	9.0	0.05
ตั้งข้อคำถามอย่างมีวิจารณญาณในการดูแลผู้ป่วย	3.57 (.75)	4.23 (.64)	9.4	0.05
ภาพรวมด้านทักษะ	3.4 (.63)	4.1 (.47)	13.5	0.05

ผลการเปรียบเทียบคะแนนการปฏิบัติ EBP พบว่าหลังเรียนคะแนนภาพรวมและรายย่อยในการปฏิบัติ EBP สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ในรายย่อยและภาพรวม และมีความแตกต่างมากที่สุดคือการประเมินผลการนำผลงานวิจัยมาใช้ น้อยที่สุดคือ การสืบค้นผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนการปฏิบัติ EBP ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่3 ก่อนและหลังการสอนโดยโปรแกรมการสอน EBP

การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	ก่อนสอน	หลังสอน	t	p
	ด้วยโปรแกรม	ด้วยโปรแกรม		
	Mean (SD)	Mean (SD)		
ระบุประเด็นที่จะนำไปสืบค้นงานวิจัยได้เหมาะสม	3.34 (.78)	4.02 (.55)	10.1	0.05
สืบค้นผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ	3.73 (.76)	4.14 (.61)	6.2	0.05
ตัดสินใจเลือกงานวิจัยตามระดับความน่าเชื่อถือมาใช้อ้างอิงในกระบวนการพยาบาลได้ถูกต้องสอดคล้องกับสภาพผู้ใช้บริการ	3.50 (.78)	4.08 (.59)	8.4	0.05
ปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ผลงานวิจัยตามที่สืบค้น	3.26 (.76)	4.12 (.64)	11.4	0.05
ประเมินผลการนำผลงานวิจัยมาใช้	3.18 (.75)	4.01 (.63)	12.0	0.05
เขียนรายงานการวางแผนพยาบาลโดยอ้างอิงนำผลการวิจัยมาใช้	3.06 (.92)	3.98 (.62)	11.5	0.05
ภาพรวมคะแนนการปฏิบัติ EBP	3.34 (.63)	4.06 (.45)	14.5	0.05

อภิปรายผล

ผลการใช้โปรแกรมการสอนการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 2 เพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทักษะ EBP สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษามีการพัฒนาสมรรถนะ EBP อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการศึกษา

ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟูลเลอร์ (Fuller, 2013) ที่มีการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติให้นักศึกษาพยาบาล เกิดการเรียนรู้และได้ฝึกในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP ซึ่งนักศึกษาจะเรียนรู้แนวคิดและขั้นตอนของ EBP ในภาคทฤษฎี และ ฝึกการประยุกต์ใช้ EBP ในสถานการณ์ผู้ป่วยจริง โดยนักศึกษานำขั้นตอน EBP ปฏิบัติในสถานการณ์จริงเพื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยในภาคปฏิบัติ เป็นการเพิ่มทักษะให้กับนักศึกษาผลดังกล่าวนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ โมไฮด์ (Mohide & Matthew-Maich, 2007) ที่มีการฝึกในภาคปฏิบัติ โดยมีพยาบาลที่เลี้ยงเป็นผู้ดูแลและให้คำปรึกษา ผลพบว่านักศึกษาพยาบาลและพยาบาลที่เลี้ยงมีทัศนคติที่ดีต่อ EBP นอกจากความรู้เกี่ยวกับ EBP เพิ่มขึ้นแล้ว แต่ที่สำคัญคือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นส่วนทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องการนำไปปฏิบัติและเกิดทักษะ EBP เพิ่มขึ้น (Smith-Strøm & Nortvedt, 2008) ทั้งสามองค์ประกอบของความรู้ ทักษะ และทักษะ มีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในการบูรณาการการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP

การบูรณาการสอนทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติมีส่วนสำคัญในการพัฒนา สมรรถนะ EBP การวิจัยที่มีการตีพิมพ์การเรียนการสอน EBP ในนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีมีจำนวนไม่มาก (Aglen, 2016) ผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้และทัศนคติ EBP ที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกัน การศึกษาครั้งนี้ในส่วนทฤษฎีมีการบูรณาการในการสอนการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพ

ประสาธ ผลสอดคล้องกับการศึกษา ของ Jalali-Nia และคณะ พบว่า ความรู้และทัศนคติ ของ EBP เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อ EBP ถูกบูรณาการในการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลผู้ป่วยระบบกล้ามเนื้อและระบบทางเดินอาหาร(Jalali-Nia et al., 2011) ทั้งนี้เพราะการบูรณาการในการพยาบาลระบบต่างๆจะช่วยให้นักศึกษาสามารถตั้งคำถามทางคลินิก โดยใช้ PICO format ชัดเจน และนำไปสู่ขั้นตอนต่อไปของ EBP ได้ง่ายขึ้น

กลยุทธ์การสอนในโปรแกรมการสอน EBP ประกอบด้วยการสอนที่หลากหลาย ประกอบด้วย didactic teaching การเรียนรู้แบบนำตนเอง การสอนเชิงปฏิสัมพันธ์ สัมมนา กลุ่มย่อย การมอบหมายงาน การนำเสนอ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลเกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทักษะ EBP สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาของ Jalali-Nia และ Kim (Jalali-Nia et al., 2011; Kim et al., 2009) และ การใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง ในขณะที่ฝึกปฏิบัติทางคลินิกของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีพบว่ามีการพัฒนาความรู้ EBP ทักษะ และทักษะ อย่างมีนัยสำคัญ (Zhang et al., 2012) ในส่วนกลยุทธ์การเรียนการสอนเชิงปฏิสัมพันธ์ กับอาจารย์ที่เลี้ยงในคลินิกพบว่านักศึกษาพยาบาลมีความรู้ EBP เพิ่มขึ้นแต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ (Kim et al., 2009) ซึ่งมีความแตกต่างจากผลการศึกษาในครั้งนี้ที่ทัศนคติ EBP มีค่าเปลี่ยนไปมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านความรู้และทักษะ สามารถอธิบายได้ว่าเนื่องจากอาจารย์นิเทศอาจจะมีความแตกต่างกัน การศึกษาครั้งนี้อาจารย์นิเทศเป็นอาจารย์ในภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท และ ผ่านการอบรม EBP ซึ่งแตกต่างจากอาจารย์ที่เลี้ยงในการศึกษาของ Kim และคณะ เป็นพยาบาลในหอผู้ป่วยซึ่งอาจจะมีอุปสรรคเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ EBP ทำให้ผลของทัศนคติไม่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังการศึกษาพบว่าพยาบาลเป็นแม่แบบที่สำคัญในการพัฒนาสมรรถนะ EBP ของนักศึกษาพยาบาล (Moch & Cronje, 2010)

ในการจัดการเรียนการสอน EBP มีข้อเสนอแนะว่า ควรจะรวมอยู่ในทุกชั้นปีในหลักสูตรของบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ควบคู่ไปกับประสบการณ์ทางคลินิก (Ciliska, 2005; Melnyk et al., 2010) อย่างไรก็ตามโปรแกรมการสอนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความเหมาะสม เพื่อพัฒนาให้เกิด 4 ขั้นตอนหลักของ EBP ซึ่งจะต้องประมวลความรู้ที่ครอบคลุมความรู้การปฏิบัติการทางคลินิก และการความรู้เกี่ยวกับวิจัย ทั้งนี้อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการใช้ EBP คือการขาดความรู้และทักษะในการทำความเข้าใจรายงานการวิจัย (Hutchinson & Johnston, 2004) การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ซึ่งนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับวิจัยทำให้เข้าใจรายงานการวิจัย และสามารถประเมินระดับหลักฐาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ Dawley และคณะ (Dawley et al., 2011)

อย่างไรก็ตามพบว่าคะแนนการปฏิบัติ EBP มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือ การสืบค้นผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้เป็นผลจากสถานศึกษามีข้อจำกัดเกี่ยวกับฐานข้อมูลทำให้ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจของนักศึกษามีข้อจำกัด ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุน เข้าฐานข้อมูล หรือสร้างเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาอื่นในการร่วมใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน ซึ่งการสนับสนุน EBP ขององค์กรในส่วนนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Melnyk และคณะ (Melnyk et al., 2010)

ประเด็นที่พบว่ายังเป็นปัญหาคือการอ่านงานวิจัยที่เป็นภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามอาจารย์ประจำกลุ่มได้เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนคือ การมอบหมายให้นักศึกษาอ่านงานวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษในชั้นปีต้นๆ ซึ่งจะให้นักศึกษาเกิดทักษะในการอ่าน และทำความเข้าใจในภาษาอังกฤษ

โปรแกรมการสอน EBP 8 สัปดาห์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะ EBP สำหรับนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี เป็นการบูรณาการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะ EBP เป็นรูปธรรม ความคาดหวังคือเพื่อผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพในการดูแลสุขภาพและเกิดผลลัพธ์ที่ดีสำหรับผู้ป่วย อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อจำกัด คือกลุ่มตัวอย่างได้โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ไม่สามารถสรุปอ้างอิงสู่ประชากรได้ ทั้งนี้ข้อจำกัดแผนการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล ทำให้ทีมวิจัยไม่สามารถ สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง และใช้กลุ่มควบคุมในการศึกษาค้นคว้า และอีกประเด็นคือ เครื่องมือประเมินสมรรถนะ EBP ส่วนหนึ่งเป็นการประเมินตนเองของนักศึกษา ซึ่งอาจจะมีผลต่อการประเมิน แต่มีการศึกษาสมรรถนะ EBP พบว่า การประเมินตนเองมีความสัมพันธ์สูงกับการประเมินได้จากการสังเกต ในการประเมินสมรรถนะ EBP (Taheri et al., 2008) ในการศึกษาค้นคว้าต่อไปควรติดตามประเมินสมรรถนะ EBP ของนักศึกษาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อวัดผลความคงอยู่สมรรถนะ

เอกสารอ้างอิง

- Aglen, B. (2016). Pedagogical strategies to teach bachelor students evidence-based practice: A systematic review. *Nurse Education Today*, 36, 255-263.
- Burns, H. K., & Foley, S. M. (2005). Building a foundation for an evidence-based approach to practice: teaching basic concepts to undergraduate freshman students. *Journal of Professional Nursing*, 21(6), 351-357.
- Ciliska, D. (2005). Educating for evidence-based practice. *Journal of Professional Nursing*, 21(6), 345-350.
- Davidson, J. E., & Brown, C. (2014). Evaluation of nurse engagement in evidence-based practice. *AACN advanced critical care*, 25(1), 43-55.
- Dawes, M., Summerskill, W., Glasziou, P., Cartabellotta, A., Martin, J., Hopayian, K., . . . Osborne, J. (2005). Sicily statement on evidence-based practice. *BMC medical education*, 5(1), 1.
- Dawley, K., Bloch, J. R., Suplee, P. D., McKeever, A., & Scherzer, G. (2011). Using a Pedagogical Approach to Integrate Evidence-Based Teaching in an Undergraduate Women's Health Course. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 8(2), 116-123.
- Decker, S. A., & Roe, E. (2013). Evidence-Based Practice as a Curricular Thread: Bridging Research to Practice for Students. In Sigma Tau International's 24 th International Nursing Resiarch Congress STTI.
- Fineout-Overholt, E., Stillwell, S., Williamson, K., Cox, J., & Robbins, B. (2011). Teaching evidence-based practice in academic settings. *Evidence-Based Practice in Nursing & Healthcare. A guide to best practice. 2nd ed. Philadelphia, Baltimore, New York, London, Buenos Aires, Hong Kong, Sydney Tokyo: Wolters Kluwer/Lipincott Williams & Williams*, 291-329.
- Finotto, S., Carpanoni, M., Turroni, E. C., Camellini, R., & Mecugni, D. (2013). Teaching evidence-based practice: developing a curriculum model to foster evidence-based practice in undergraduate student nurses. *Nurse education in practice*, 13(5), 459-465.
- Frenk, J., Chen, L., Bhutta, Z. A., Cohen, J., Crisp, N., Evans, T., . . . Kelley, P. (2010). Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. *The lancet*, 376(9756), 1923-1958.
- Fuller, B. (2013). Evidence-based instructional strategies: Facilitating linguistically diverse nursing student learning. *Nurse educator*, 38(3), 118-121.
- Hutchinson, A. M., & Johnston, L. (2004). Bridging the divide: a survey of nurses' opinions regarding barriers to, and facilitators of, research utilization in the practice setting. *Journal of Clinical Nursing*, 13(3), 304-315.
- ICN. (2007). *International Council of Nurses; Position statement: nursing research*. Geneva: ICN.
- Ilic, D., & Maloney, S. (2014). Methods of teaching medical trainees evidence-based medicine: a systematic review. *Medical education*, 48(2), 124-135.
- Jalali-Nia, S. F., Salsali, M., Dehghan-Nayeri, N., & Ebadi, A. (2011). Effect of evidence-based education on Iranian nursing students' knowledge and attitude. *Nursing & health sciences*, 13(2), 221-227.
- Kim, S. C., Brown, C. E., Fields, W., & Stichler, J. F. (2009). Evidence-based practice-focused interactive teaching strategy: a controlled study. *Journal of advanced nursing*, 65(6), 1218-1227.
- Korthagen, F. A. (2004). In search of the essence of a good teacher: Towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and teacher education*, 20(1), 77-97.

เอกสารอ้างอิง

- Levin, R. F., Fineout-Overholt, E., Melnyk, B. M., Barnes, M., & Vetter, M. J. (2011). Fostering evidence-based practice to improve nurse and cost outcomes in a community health setting: a pilot test of the advancing research and clinical practice through close collaboration model. *Nursing Administration Quarterly*, 35(1), 21-33.
- Melnyk, B. M., Fineout-Overholt, E., Feinstein, N. F., Sadler, L. S., & Green-Hernandez, C. (2008). Nurse practitioner educators' perceived knowledge, beliefs, and teaching strategies regarding evidence-based practice: implications for accelerating the integration of evidence-based practice into graduate programs. *Journal of Professional Nursing*, 24(1), 7-13.
- Melnyk, B. M., Fineout-Overholt, E., Gallagher-Ford, L., & Kaplan, L. (2012). The state of evidence-based practice in US nurses: Critical implications for nurse leaders and educators. *Journal of Nursing Administration*, 42(9), 410-417.
- Melnyk, B. M., Fineout-Overholt, E., Stillwell, S. B., & Williamson, K. M. (2010). Evidence-based practice: step by step: the seven steps of evidence-based practice. *AJN The American Journal of Nursing*, 110(1), 51-53.
- Moch, S. D., & Cronje, R. J. (2010). Part II. Empowering grassroots evidence-based practice: A curricular model to foster undergraduate student-enabled practice change. *Journal of Professional Nursing*, 26(1), 14-22.
- Mohide, E. A., & Matthew-Maich, N. (2007). Engaging nursing preceptor-student dyads in an evidence-based approach to professional practice. *Evid Based Nurs*, 10(2), 36-40.
- Poorananon, P., & Krirkgulthorn, T. (2011). The Ability and Attitudes toward Evidence-Based Nursing of Nursing Students. *Journal of Nursing Science*, 29(1), 45-53.
- Sadeghi-Bazargani, H., Tabrizi, J. S., & Azami-Aghdash, S. (2014). Barriers to evidence-based medicine: a systematic review. *Journal of evaluation in clinical practice*, 20(6), 793-802.
- Schaffer, M. A., Sandau, K. E., & Diedrick, L. (2013). Evidence-based practice models for organizational change: overview and practical applications. *Journal of advanced nursing*, 69(5), 1197-1209.
- Smith-Strøm, H., & Nortvedt, M. W. (2008). Evaluation of evidence-based methods used to teach nursing students to critically appraise evidence. *Journal of Nursing Education*, 47(8), 372-375.
- Taheri, H., Mirmohamadsadeghi, M., Adibi, I., Ashorion, V., Sadeghizade, A., & Adibi, P. (2008). Evidence-based medicine (EBM) for undergraduate medical students. *Annals of the Academy of Medicine, Singapore*, 37(9), 764-768.
- Tilson, J. K., Kaplan, S. L., Harris, J. L., Hutchinson, A., Ilic, D., Niederman, R., . . . Zwolsman, S. E. (2011). Sicily statement on classification and development of evidence-based practice learning assessment tools. *BMC medical education*, 11(1), 1.
- Wangensteen, S., Johansson, I. S., Björkström, M. E., & Nordström, G. (2011). Research utilisation and critical thinking among newly graduated nurses: predictors for research use. A quantitative cross-sectional study. *Journal of Clinical Nursing*, 20(17-18), 2436-2447.
- Young, T., Rohwer, A., Volmink, J., & Clarke, M. (2014). What are the effects of teaching evidence-based health care (EBHC)? Overview of systematic reviews. *PLoS one*, 9(1), e86706.
- Zhang, Q., Zeng, T., Chen, Y., & Li, X. (2012). Assisting undergraduate nursing students to learn evidence-based practice through self-directed learning and workshop strategies during clinical practicum. *Nurse Education Today*, 32(5), 570-575.